

BOTSVANA

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	10
EKLER:.....	12

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Botsvana Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Üniter Cumhuriyet
Resmi Dili	İngilizce
Başkent	Gaborone 235.800 kişi
Yüzölçümü	581.730 km ²
Nüfus	2,76 milyon kişi (IMF 2025 Tahmini)
Dini Yapı	Hristiyan %79,1, Badimo %4,1, diğer %1,4
Büyük Kentler	Francistown: 103.300, Molepolole: 70.500, Maun: 58.300 (kişi)
Para Birimi	Botsvana Pulası

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Coğrafi Konum

Güney Afrika'da yer alan Botsvana, güney ve güneydoğuda Güney Afrika Cumhuriyeti, batı ve kuzeybatıda Namibya, kuzeydoğu ve doğuda Zimbabwe ile çevrilidir. Ülkenin denize kıyısı bulunmamaktadır. Afrika'nın çöllerinden biri olan Kalahari çölü, ülkenin önemli bir kısmını kaplar. Yazların sıcak ve kurak, kışların ise ılık olduğu ülkede yarı kurak bir iklim yaşanmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1995 yılında iktidara gelen Botsvana Demokratik Partisi (BDP), 1966 yılında ülkeye bağımsızlık getirmiştir. Kent nüfusunun hızlı artışı, yüksek işsizlik, gelir dağılımındaki yüksek farklara rağmen, sürdürülebilir ekonomik büyüme, kırsal bölgelerdeki destek ağı ve muhalefet partileri arasındaki ayrılıklar nedeniyle, Botsvana Demokratik Partisi bağımsızlığın ilanından bugüne iktidarda kalmıştır.

Nüfus ve İstihdam

Botsvana'nın nüfusu 2,7 milyon civarındadır. Ülkede AIDS hastalığı nedeniyle ölümlerin çoğalması nüfus artışını etkilemektedir. Botsvana'da yabancıların sayısı sürekli artmakta olup, toplam nüfusun içinde yabancılarının oranının %5 olduğu tahmin edilmektedir. Botsvana, Afrika standartlarına göre kişi başına gelir düzeyi yüksek ülkeler arasındadır. Gelir dağılımının çok düzensiz olduğu ülkede, işsizlik oranı da çok yüksektir. İlk ve orta eğitimin yaygın olmasına rağmen Botsvana'da nitelikli işgücü yetersizdir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1000 metre olan Botsvana'nın büyük bir kısmı düz olup yer yer kayalıklara da rastlanmaktadır. İnsanların çoğu, ılıman iklimin hakim olduğu ve diğer yerlere göre verimli toprakların daha fazla olduğu ülkenin doğusunda yaşamaktadır. Ülkenin büyük bir kısmı yer yer 120 metreye kadar ulaşabilen kalın kum tabakası ile kaplıdır. Ülke yüzölçümünün yaklaşık %5'i tarıma uygundur. Kuraklık, Botsvana için sürekli olarak tekrar eden bir tehlikedir. Ülkenin kuzey doğusunda yıllık yağış miktarı 650 mm iken güney batıda bu miktar 130 mm civarındadır. Botsvana kullanılmamış maden kaynaklarına sahiptir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Nominal Fiyatlar milyar \$)	19,36	19,53	21,94	23,66	25,4	28,04	30,93	33,58
GSYİH Büyüme (Reel Fiyatlar -%)	-3	-0,9	4,7	2,2	3	3,9	3,9	4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Nominal Fiyatlar- \$)	7 678	7 662	8 490	9 035	9 571	10 429	11 354	12 170
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,8	2,8	5,1	5,7	4,8	4,5	4,5	4,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4,2	3,7	-1,9	-1,4	-2	-1,8	-2,1	-2,4
Nüfus (milyon)	2,52	2,55	2,58	2,62	2,65	2,69	2,72	2,76
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	33,2	38,6	47	51,9	55,5	58,6	61,2	64,4

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF-2026

Botsvana'nın ekonomisi elmas madeni üzerine kurulmuştur. GSYİH'nın %42'sini madencilik sektörü oluşturmaktadır. Madenlere karşı küresel talebin çok hızlı artması, Botsvana'nın kömür rezervleri başta olmak üzere diğer madenlere olan ilgiyi artırmaktadır. Ülkede üretim sektörü çok küçük olup, GSYİH'nın %4'ünü oluşturmaktadır. Üretim başlıca, tekstil ve giyim sektöründe yoğunlaşmıştır. Tarım üretimi de çok sınırlı olup GSYİH'nın %2'sini oluşturmaktadır. Sığır yetiştiriciliği ise başlıca hayvancılık faaliyetidir. Hizmetler sektörü ise GSYİH'nın yarısını karşılamaktadır.

Botsvana'da hükümetin, Ulusal Kalkınma Planlarında uygulamaya koymaya çalıştığı iki temel ekonomi politikası vardır. Bu iki temel politikanın biri ekonomide çeşitlilik yaratmak, diğeri ise iş yaratmaktır. Ancak, yeni sanayilerin gelişmesi için geliştirilmiş bir alt yapıya ihtiyaç olduğundan bunu gerçekleştirmek zor olmaktadır. Diğer taraftan, idari yapının yetersizliği ve inşaat sektörünün sınırlı kapasitesi kalkınma planlarının gerçekleştirilmesini engellemektedir.

Hükümet, sürdürülebilir ekonomik kalkınma programlarını izlerken, önemli ölçüde tasarruf etmeyi sağlayan ihtiyatlı ekonomi politikaları üzerine odaklanmıştır. Tasarruf politikaları, madenler ve Güney Afrika Gümrük Birliği'nden gelen gelirler bütçe fazlasını oluşturmaktadır. Diğer taraftan, ülkedeki kamu hizmet sektörünün büyüklüğü nedeniyle kamu çalışanlarına ödenen maaşlar ise ülke ekonomisinde önemli bir sorun teşkil etmektedir.

Yeni maden çalışmalarına başlanmasıyla birlikte Botsvana elmas üretiminin kısa dönemde az da olsa artması beklenmektedir. Küresel ekonomik belirsizlikler devam ederken, madencilik sektöründe genişleme planları sıkı inceleme altında tutulması ve yeni bir bakır madeni devreye alınması planlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda, Botsvana'yı büyük bakır üreticisi yapmak için tüm planlar yapılmıştır. Bu beklentiler, aynı zamanda uranyum madeni için de

geçerlidir. Dünya enerji fiyatlarının yüksek seyretmesi nedeniyle, gaz ve kömür madenciliği projeleri yatırımcıların ilgisini çekmektedir. Demiryolu bağlantıları da dahil olmak üzere önemli altyapı çalışmalarının gelişimi, kömür üretimi için oldukça önemlidir.

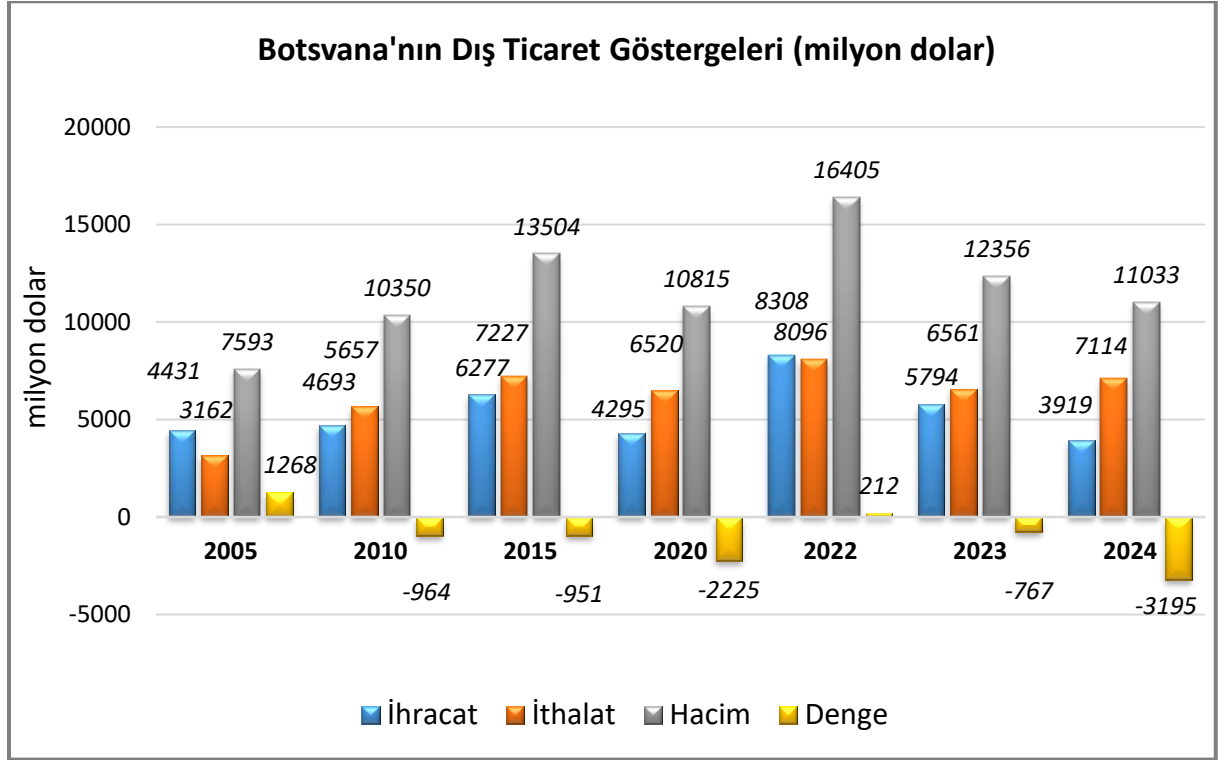
Botsvana Merkez Bankası'nın çoklu politika amaçları bulunmaktadır. Orta vadeli enflasyon hedefi için %3-6 oranını benimsemiştir. Aynı zamanda döviz kuru uygulamasından da sorumlu olan banka, Güney Afrika Randı ve IMF'nin özel çekme hakları karşısında, döviz kurunda serbest dalgalanma politikası uygulamaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Botsvana'nın geçmiŐ yıllardaki dış ticareti incelediğinde, dış ticaret dengesi açısından dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Ülkenin 2024 yılında yaklaşık 3,2 milyon dolar değerinde dış ticaret açığı verdiği görülmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botswana

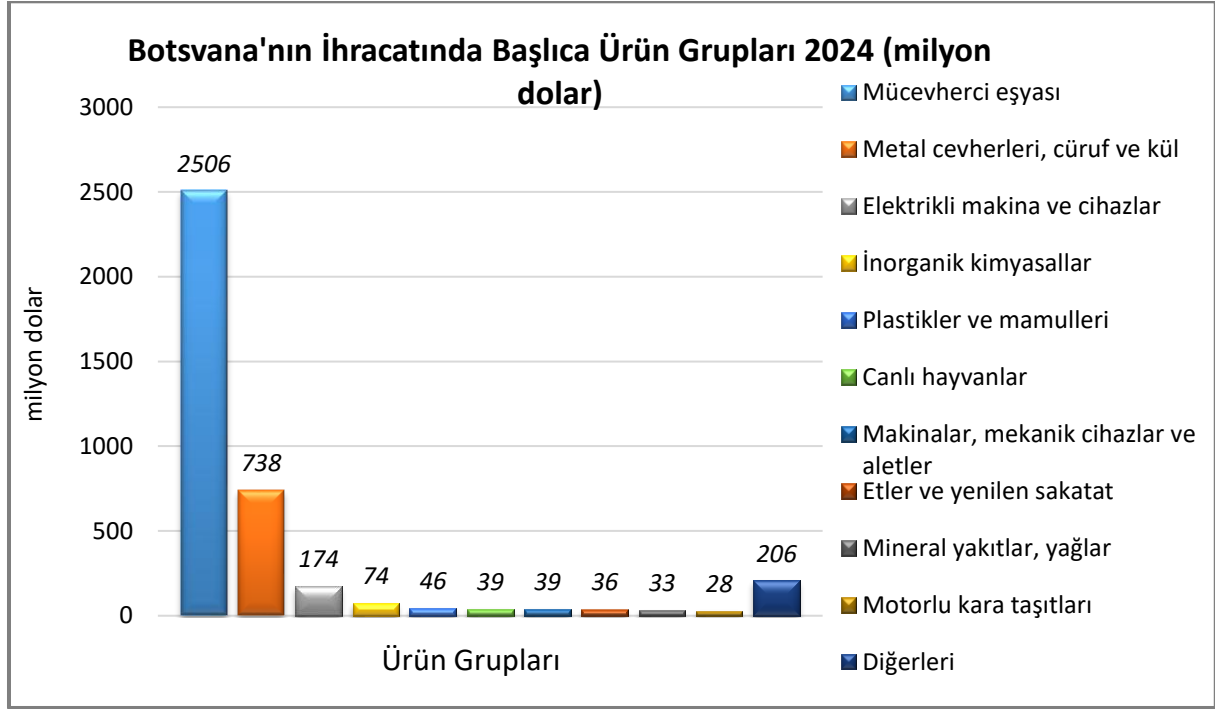
Botsvana 2024 yılında 3,9 milyar dolarlık (%32 azalan) ihracat ve 7,1 milyar dolarlık (%8 artan) ithalat gerekleŐirmiŐtir.

Botsvana'nın ihracatında başlıca ürünler sırasıyla elmaslar, bakır cevheri, kablo, karbonat, canlı büyükbaş hayvanlar, sığır eti, taşkömürü, plastik profiller, tuz ve ev tekstilidir.

Botsvana'nın ithalatında başlıca ürünler sırasıyla elmaslar, petrol yağları, otomobiller, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, elektrik enerjisi, iş ve maden makineleri, ilaçlar, telefonlar, kablolar ve mısırdır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

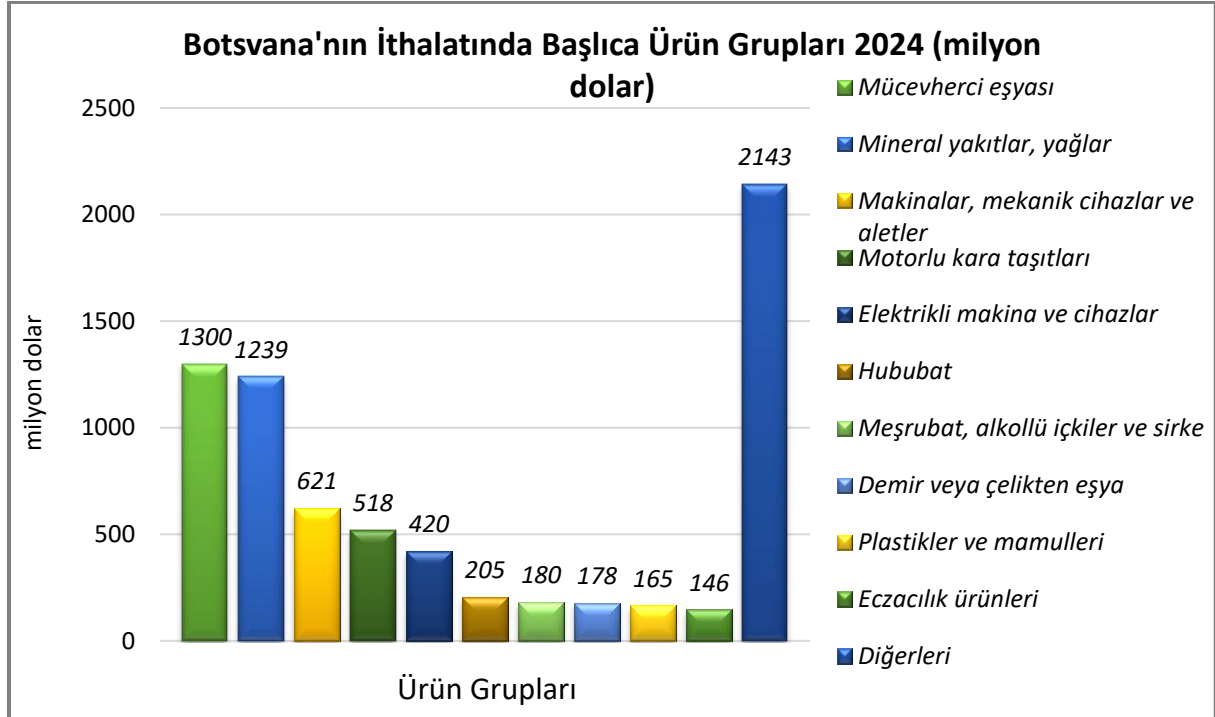
İhracat

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

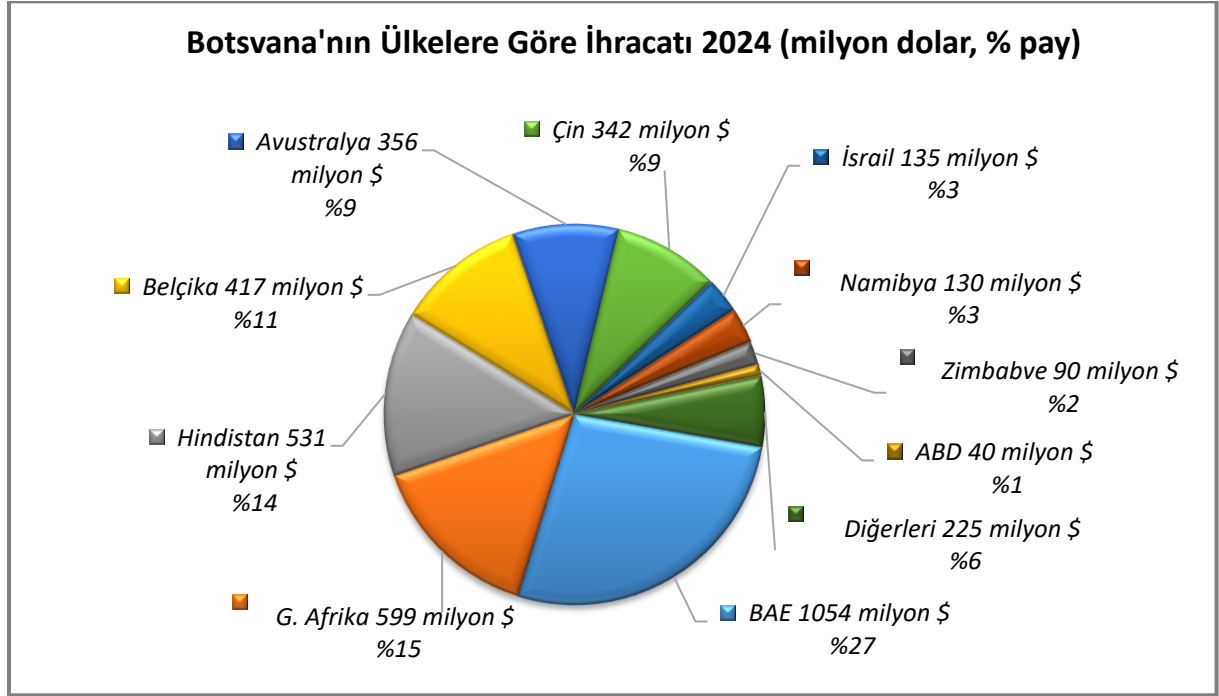

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

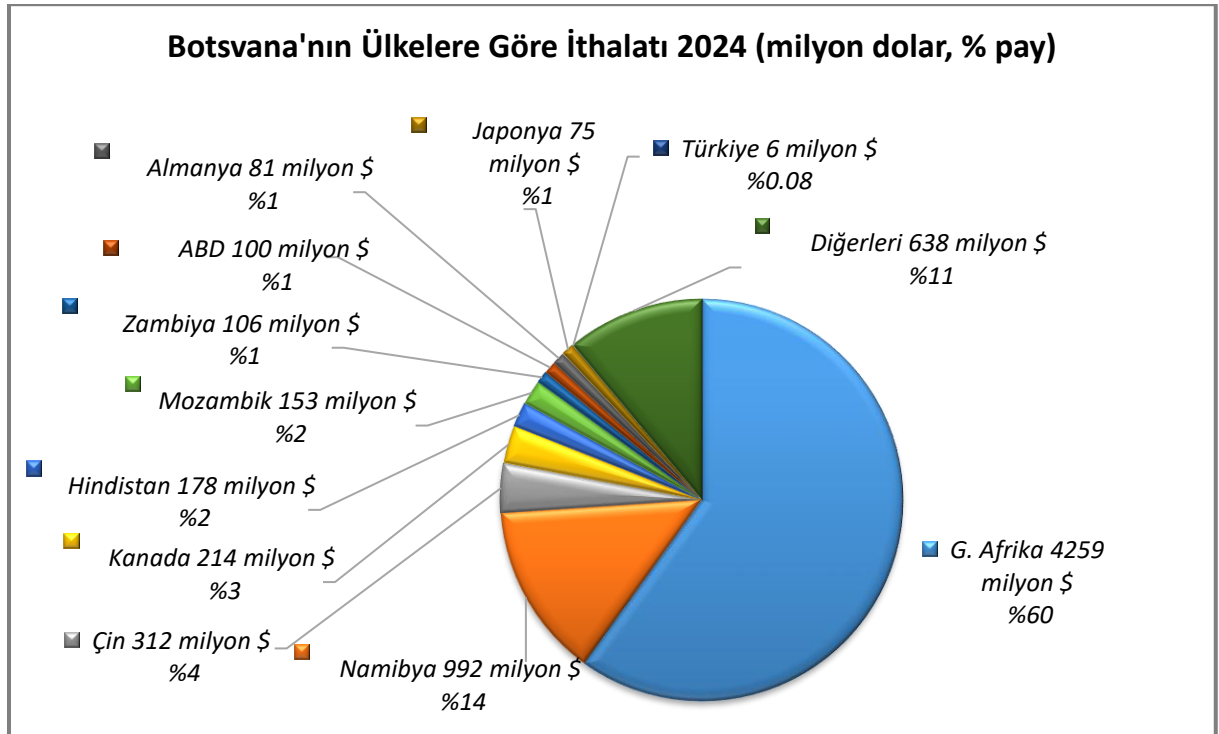
İhracat

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Az gelişmiş ve denize kıyısı bulunmayan bir ülke olması nedeniyle Botswana, yeterince yabancı yatırım çekememektedir. Yabancı yatırım, daha gelişmiş ve denize kıyısı bulunan ülkeleri tercih etmektedir. 2026 yılında 966 milyon dolar değerinde doğrudan yabancı yatırımın geleceği tahmin edilen Botswana'da, yabancı yatırımın büyük bir kısmı madencilik ve finans sektörlerine yapılmaktadır. Bu sektörleri, perakende, toptancılık, iş ve emlak sektörleri takip etmektedir. Yabancı yatırımın geldiği başlıca ülkeler, Lüksemburg, G. Afrika Cumhuriyeti ve İngiltere'dir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	467,30	777,14	966,40	1 009,70	1 049,65	1 128,10	1 179,78
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,41	3,75	3,99	4,10	4,27	4,48	4,60
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	6 737,90	7 453,34	8 254,63	9 136,05	10 114,42	11 200,42	12 380,20
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-3,00	11,38	13,26	13,23	102,21	103,91	102,59
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	1 046,96	1 092,13	1 081,13	1 069,58	974,32	874,29	1 000,00

(*) Tahmini Veriler

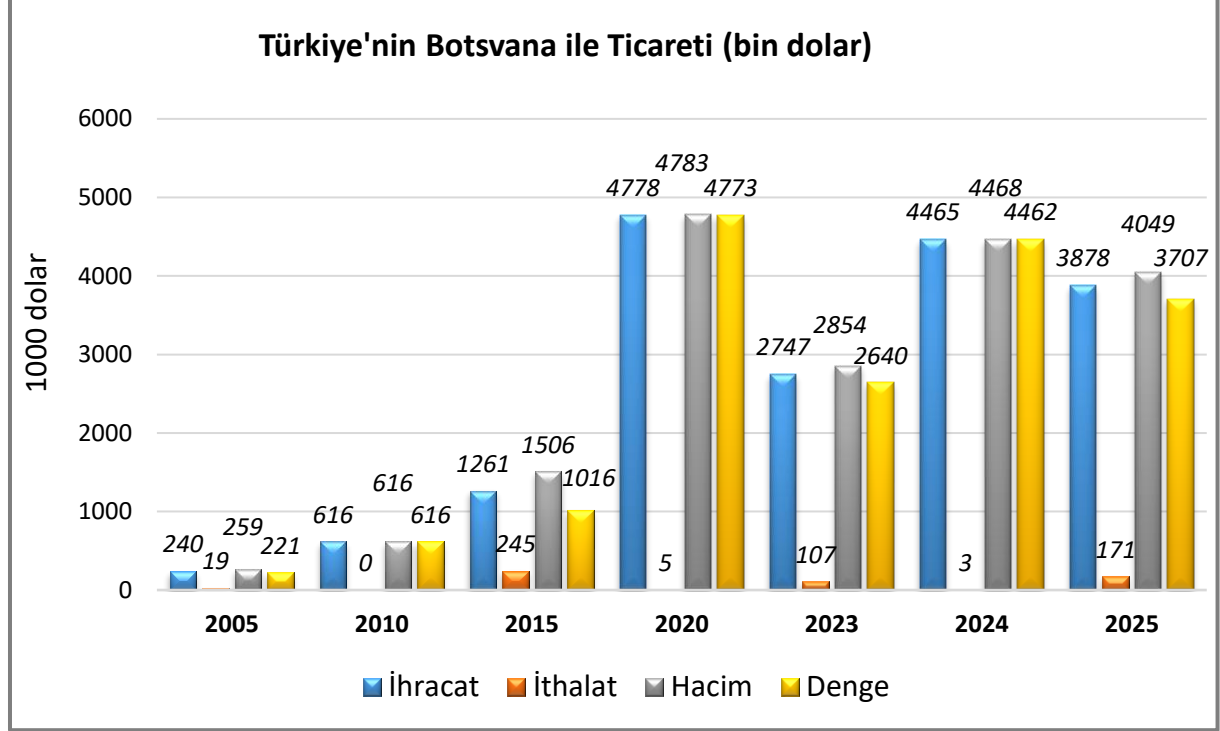
Kaynak: EIU-2026

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

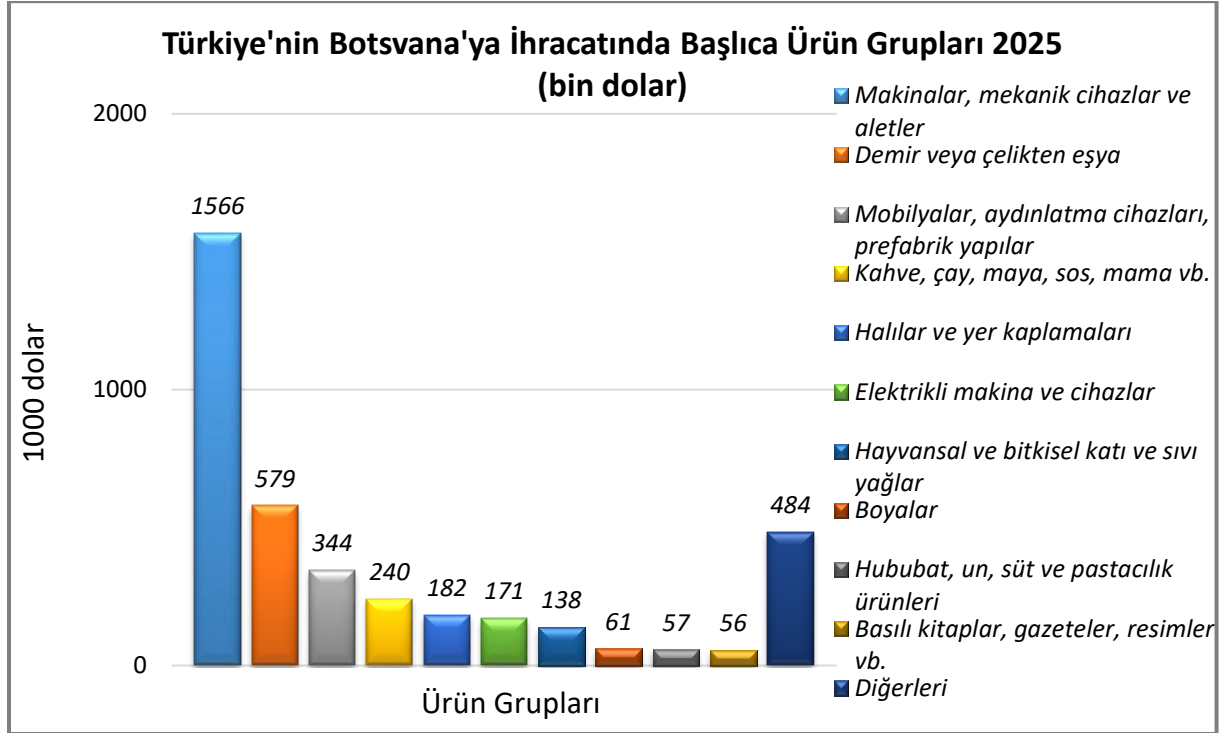
Türkiye ile Botswana'nın karşılıklı ticaretine baktığımızda Türkiye lehine dış ticaret fazlası verildiği ve 2010 yılından sonra artmaya başlayan Türkiye'nin Botswana'ya ihracatı 2025 yılında 3,8 milyon dolar olmuştur.

Türkiye-Botswana Dış Ticareti

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

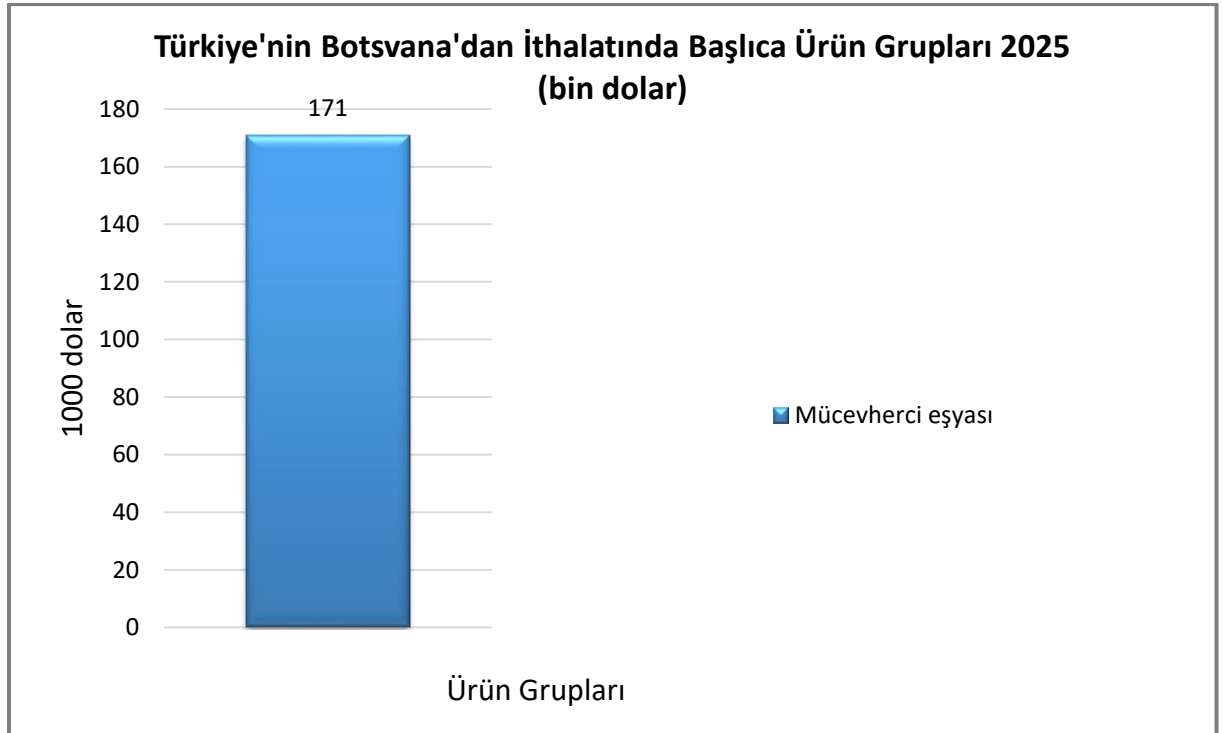
Türkiye'nin Botsvana'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Botsvana'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Botswana'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			8 308 478	5 794 155	3 919 198	100	-32,4
1.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	7 239 123	4 594 229	2 502 818	63,9	-45,5
2.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	321 459	519 566	736 900	18,8	41,8
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	146 102	157 107	149 212	3,8	-5
4.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	56 024	57 473	73 976	1,9	28,7
5.	102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	96 118	46 658	38 425	1	-17,6
6.	202	Siğir eti (dondurulmuş)	8 440	23 288	35 481	0,9	52,4
7.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	52 366	34 869	31 263	0,8	-10,3
8.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	16 682	21 210	26 007	0,7	22,6
9.	2501	Tuz, saf sodyum klorür ve deniz suyu	25 539	25 413	24 233	0,6	-4,6
10.	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	12 911	11 340	13 620	0,3	20,1
11.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	13 306	12 496	12 978	0,3	3,9
12.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	20 781	8 340	12 329	0,3	47,8
13.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	13 433	4 336	11 844	0,3	173,2
14.	6405	Diğer ayakkabılar	2 788	8 462	10 256	0,3	21,2
15.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	7 111	6 671	8 295	0,2	24,3

Kaynak: Trademap Direct Data/Botswana

EK-2: Botsvana'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			8 096 330	6 561 460	7 114 054	100	8,4
1.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	2 212 281	970 930	1 297 414	18,2	33,6
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 347 404	1 150 198	1 051 050	14,8	-8,6
3.	8703	Otomobiller	140 716	175 061	188 273	2,6	7,5
4.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	133 898	144 004	149 918	2,1	4,1
5.	2716	Elektrik enerjisi	97 871	158 683	143 803	2	-9,4
6.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	101 374	102 633	100 515	1,4	-2,1
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	87 991	90 285	94 889	1,3	5,1
8.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	86 255	82 610	93 758	1,3	13,5
9.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	76 203	77 476	85 327	1,2	10,1
10.	1005	Mısır	65 685	63 739	85 304	1,2	33,8
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	79 079	71 591	77 006	1,1	7,6
12.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	50 550	57 601	76 899	1,1	33,5
13.	2523	Çimento	56 653	57 161	71 764	1	25,5
14.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	141 900	58 291	61 628	0,9	5,7
15.	2203	Biralar (malttan)	38 427	50 185	57 368	0,8	14,3

Kaynak: Trademap Direct Data/Botsvana

EK-3: Botsvana'nın Ükelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		8 308 478	5 794 155	3 919 198	100	-32,4
1.	BAE	2 261 238	1 731 169	1 053 588	26,9	-39,1
2.	G. Afrika	839 679	723 607	598 721	15,3	-17,3
3.	Hindistan	1 257 479	700 934	531 032	13,5	-24,2
4.	Belçika	1 564 431	1 031 090	417 197	10,6	-59,5
5.	Avustralya	935	124 062	355 547	9,1	186,6
6.	Çin	259 121	360 391	341 991	8,7	-5,1
7.	İsrail	498 108	223 837	135 052	3,4	-39,7
8.	Namibya	183 544	62 495	129 754	3,3	107,6
9.	Zimbabve	67 547	86 619	89 937	2,3	3,8
10.	ABD	169 251	116 120	40 331	1	-65,3
11.	Anguilla	49 650	34 709	39 975	1	15,2
12.	Hong Kong	542 160	331 295	31 563	0,8	-90,5
13.	Singapur	375 357	104 209	26 771	0,7	-74,3
14.	Zambiya	32 897	27 464	26 673	0,7	-2,9
15.	Sri Lanka	1 978	34 240	18 950	0,5	-44,7
...	...	...	...	...	...	...
82.	Türkiye	3	6	2		-66,7

Kaynak: Trademap Direct Data/Botsvana

EK-4: Botsvana'nın Ükelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		8 096 330	6 561 460	7 114 054	100	8,4
1.	G. Afrika	5 068 380	4 252 465	4 258 681	59,9	0,1
2.	Namibya	578 078	506 232	991 940	13,9	95,9
3.	Çin	203 916	218 491	312 256	4,4	42,9
4.	Kanada	292 652	317 736	214 044	3	-32,6
5.	Hindistan	353 160	181 407	177 773	2,5	- 2
6.	Mozambik	54 838	100 420	152 714	2,1	52,1
7.	Zambiya	63 180	135 767	105 648	1,5	-22,2
8.	ABD	123 428	87 086	100 000	1,4	14,8
9.	Almanya	55 431	75 922	81 128	1,1	6,9
10.	Japonya	59 842	65 264	75 112	1,1	15,1
11.	Zimbabve	27 660	24 675	52 952	0,7	114,6
12.	BAE	115 568	30 334	47 219	0,7	55,7
13.	Singapur	58 246	2 745	40 923	0,6	1390,8
14.	Esvatini	22 945	33 170	39 881	0,6	20,2
15.	İngiltere	52 193	33 642	38 994	0,5	15,9
...	...	...	...	...	...	...
40.	Türkiye	8 819	4 903	5 863	0,08	19,6

Kaynak: Trademap Direct Data/Botsvana

Ek-5: Türkiye'nin Botswana'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			2 747	4 465	3 878	100	-13,1
1.	8405	Gaz veya su gazı jeneratörleri, su ile işleyen asetilen jeneratörleri ve benzeri gaz jeneratörleri	0	233	752	19,4	222,7
2.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	0	1	503	13	50200
3.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	51	503	327	8,4	-35
4.	2102	Maya	128	180	240	6,2	33,3
5.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	0	33	223	5,8	575,8
6.	5701	Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	0	0	154	4	-
7.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	680	714	138	3,6	-80,7
8.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya artırılmasına mahsus makina ve cihazlar	38	21	138	3,6	557,1
9.	8412	Diğer motorlar ve kuvvet hasil eden makinalar	0	2	131	3,4	6450
10.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	31	17	82	2,1	382,4
11.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	51	32	80	2,1	150
12.	9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	0	0	80	2,1	-
13.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	78	73	71	1,8	-2,7
14.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	12	28	64	1,7	128,6
15.	4901	Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat	0	5	56	1,4	1020

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Botsvana'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			107	3	171	100	5600
1.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	90	0	171	100	-

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye